

Diputació
Barcelona

Noves oportunitats educatives 4.10

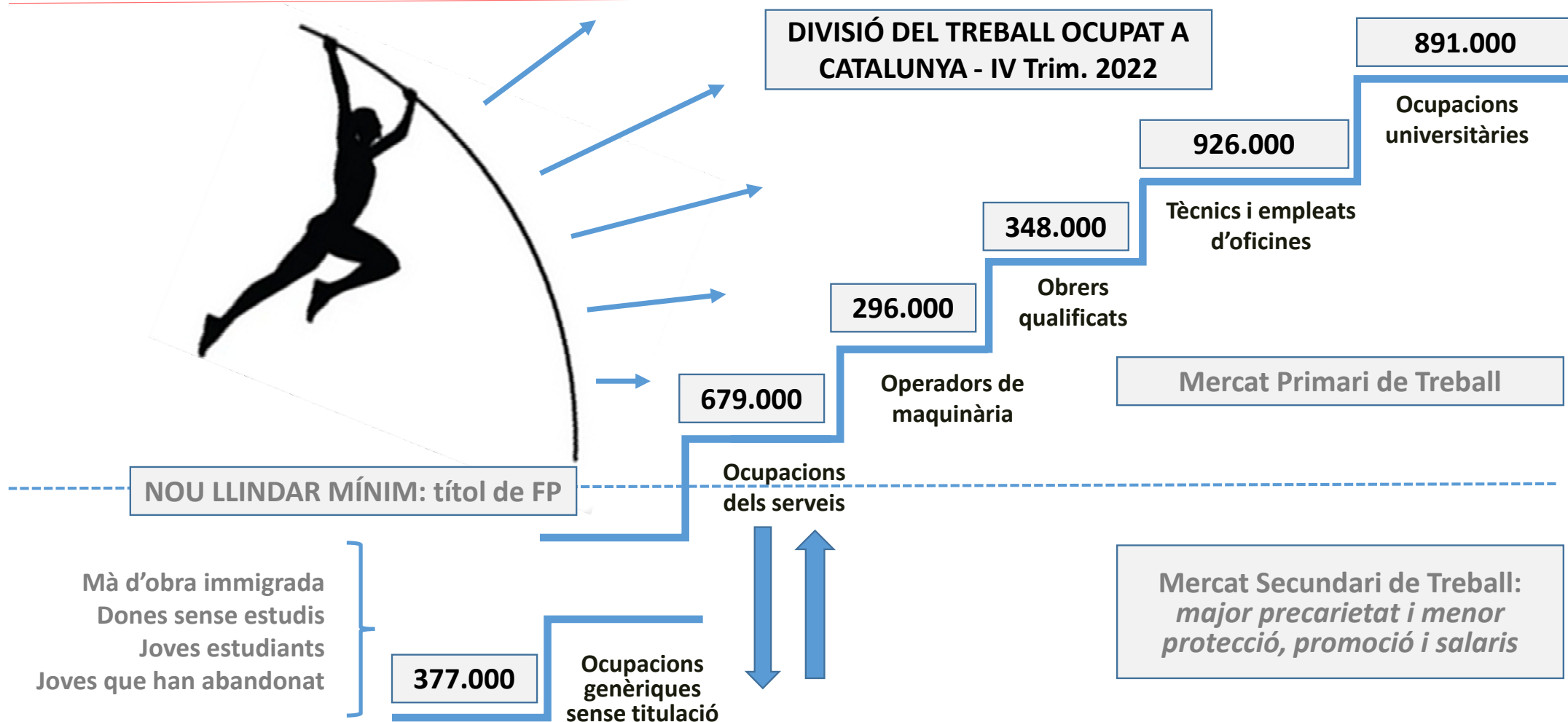
La corresponsabilitat del món del treball davant l'abandonament escolar prematur

14 de febrer de 2023. De 9:00 a 11:00 h
En línia

Xavier Martínez-Celorrio
Professor de Sociologia de l'Educació
Universitat de Barcelona

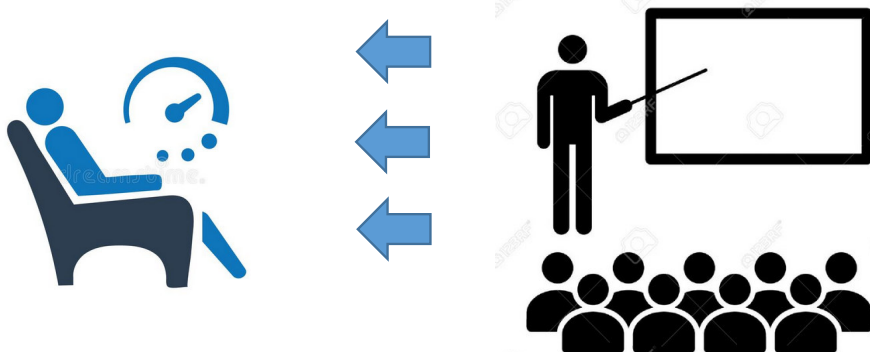
14 de Febrer de 2023

MODELS INSTITUCIONALS DE CONSTRUCCIÓ DE LES QUALIFICACIONS (Soskice, 1994)

MODEL ADEQUACIONISTA

Les empreses esperen que el sistema educatiu segmenti i formi el talent

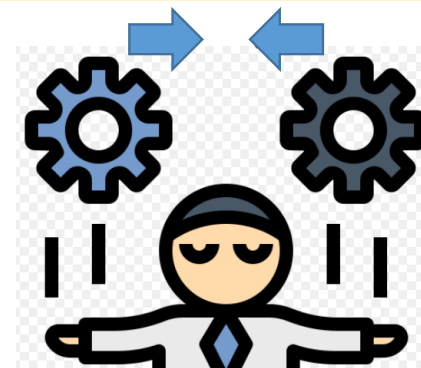

- Major atur i salaris baixos
- Major desajust oferta/demanda
- Major sobrequalificació dels universitaris
- Major substituïbilitat entre nivells formatius
- Abundància de treballadors sense titulació
- Sistema escolar de FP

Països mediterranis

MODEL PROFESSIONALITZADOR

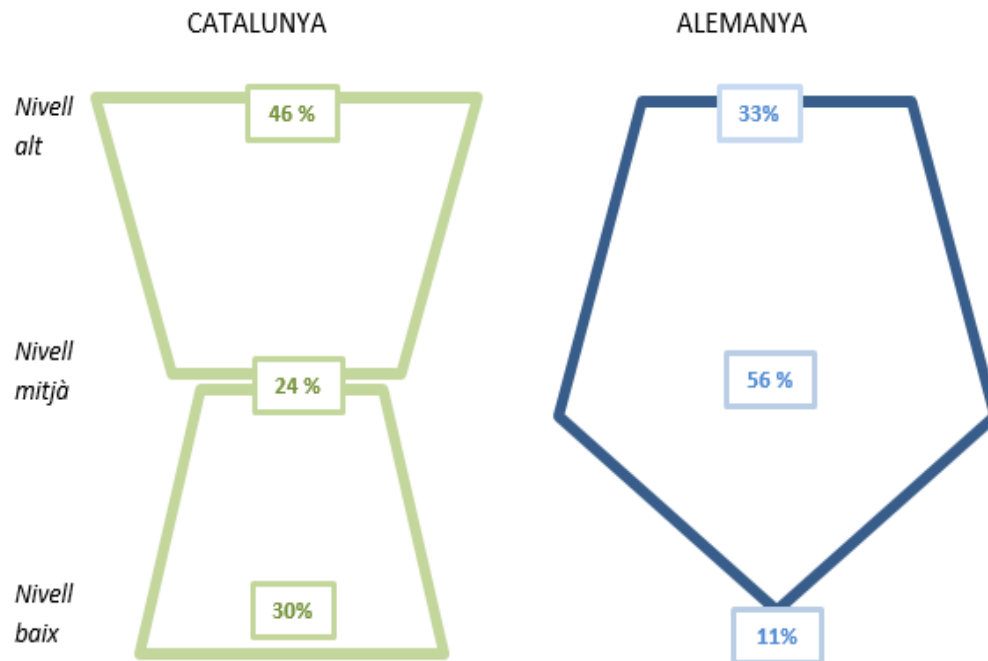
Empreses i sindicats acorden i codifiquen les qualificacions com a professions

- Menys atur i salaris més alts
- Major ajust oferta/demanda
- Major pes de les qualificacions intermèdies
- Major coherència entre nivells formatius
- Abundància de treballadors qualificats
- Sistema dual de FP

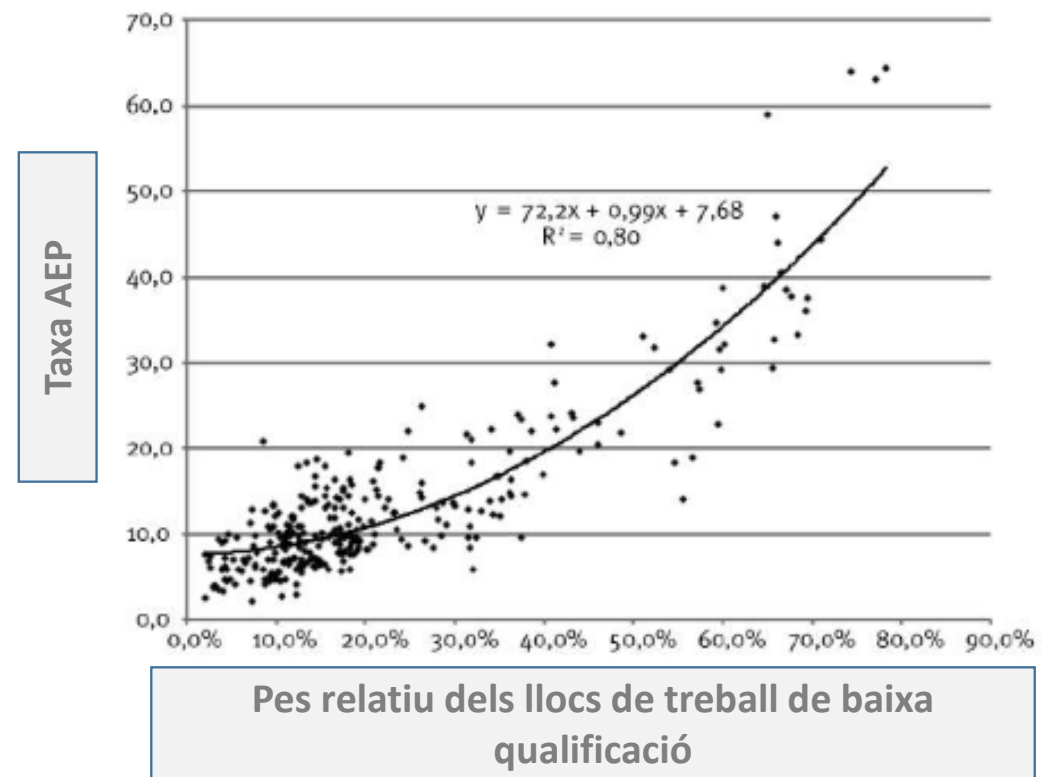
Països germànics i escandinaus

Comparativa del nivell formatiu dels ocupats en el mercat de treball

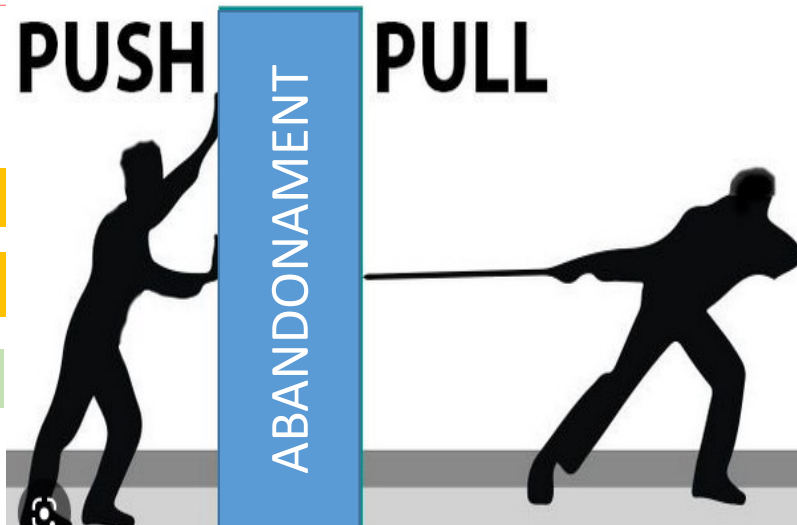

Font: Eurostat (2019)

Correlació del 80% entre l'abandonament prematur i una estructura de baixa qualificació del mercat de treball

Font: Puig (2016)

SISTEMA EDUCATIU

EXPULSA

SISTEMA PRODUCTIU

ATRAU

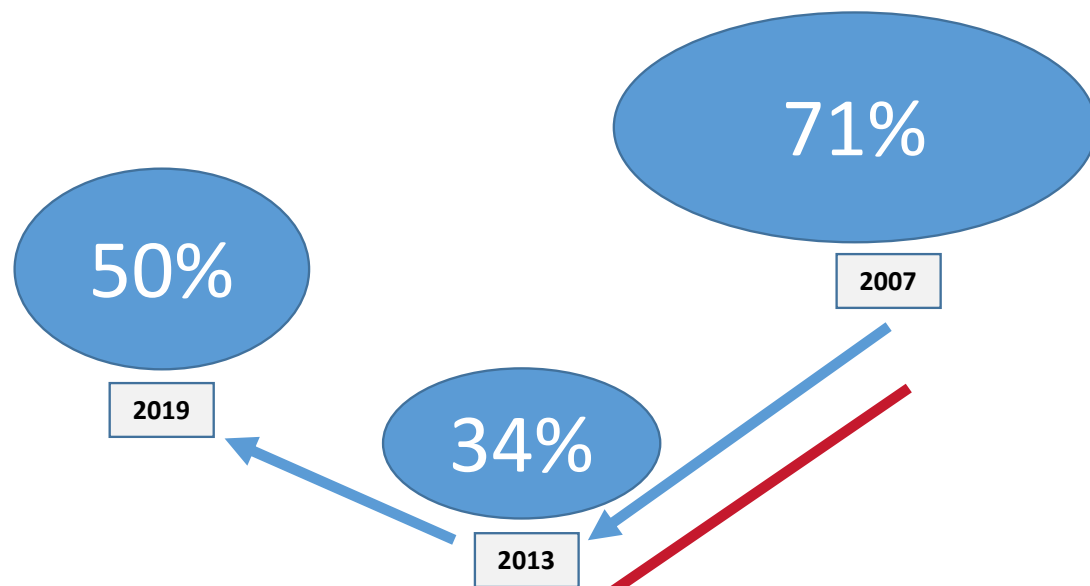
L'ideal seria un sistema més inclusiu i flexible

L'ideal: treballar i poder titular-se a FP

- ✓ *Només un 52% obté títol post-obligatori a l'edat*
- ✓ *Un 15% l'assoleix entre 1 i 3 anys després: via lenta*
- ✓ *Un 4,2% via escoles d'adults i E20: 5 anys després*
- *Al 60% de l'alumnat no li agrada l'ESO*
- *Cultura de la repetició de curs: triple que UE*
- *Desvinculació, absentisme, bullying, problemes familiars...*
- *Efecte Pygmalíó: pèrdua d'autoestima sense cap suport*
- *Efecte Mateu: 7 cops més abandó pels fills de classes baixes*

- ✓ *En cicles de creixement econòmic, el cost d'oportunitat de seguir estudiant augmenta i incentiva a molts joves a posar-se a treballar*
- ✓ *En especial, en territoris amb menor atur juvenil com Catalunya en relació a regions menys urbanes.*
- *El treball és efecte compensador d'un mal pas per l'escola*
- *Font d'ingressos i de consum en el curt termini*
- *Però "trampa de pobresa" futura si no et re-qualifiques*

% de JOVES 18-24 que han abandonat i treballen

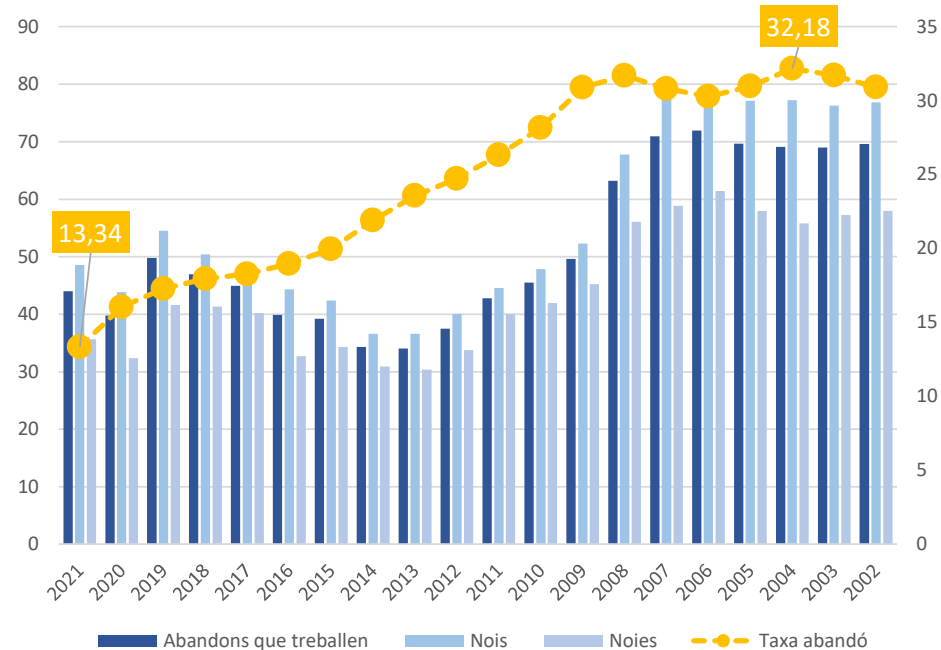

Taxa abandonament escolar:

13,3%

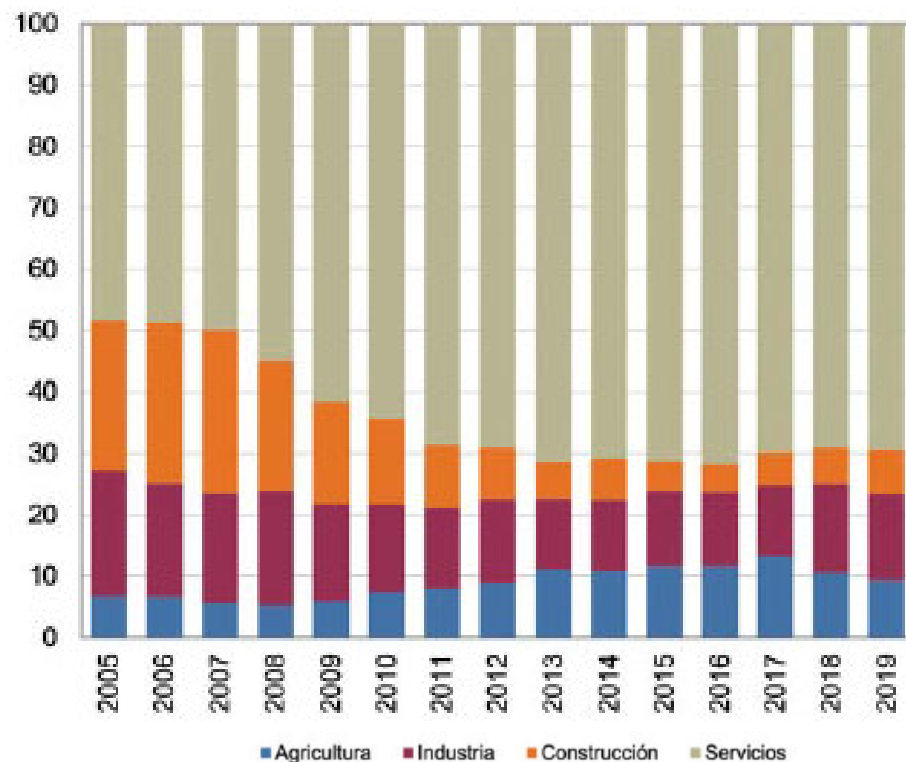
23,6%

30,8%

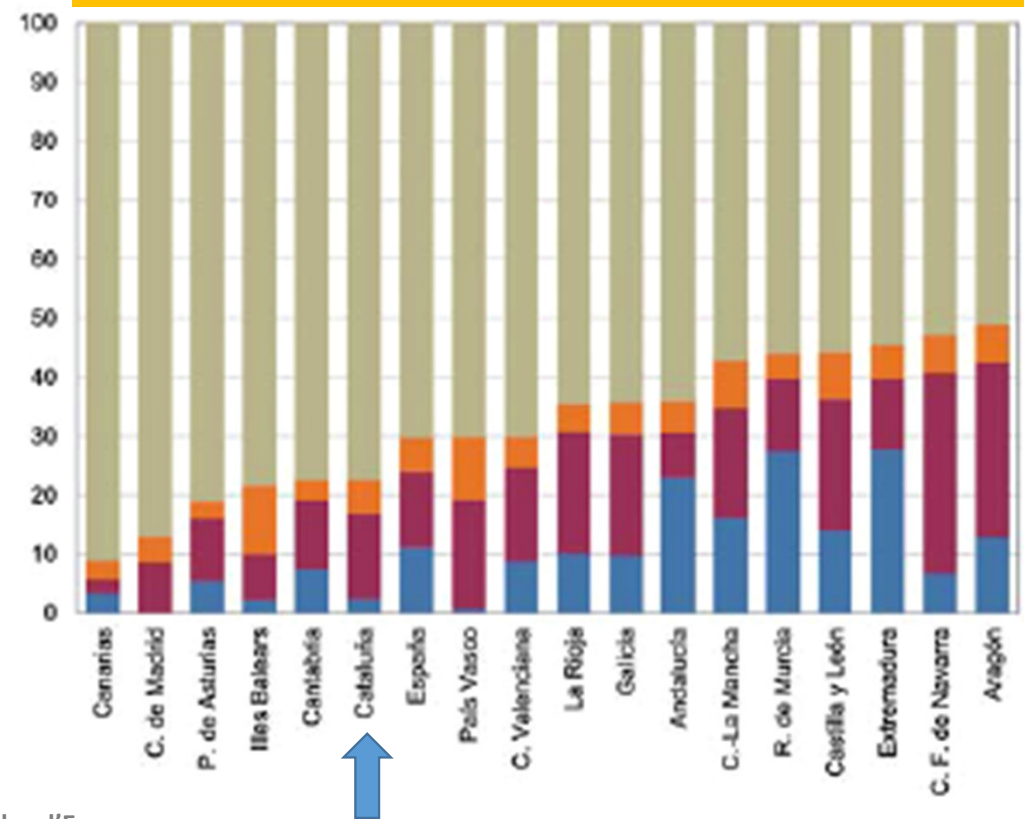
Font: EPA. Dades d'Espanya

JOVES 18-24 ocupats a Espanya que han abandonat estudis per sectors

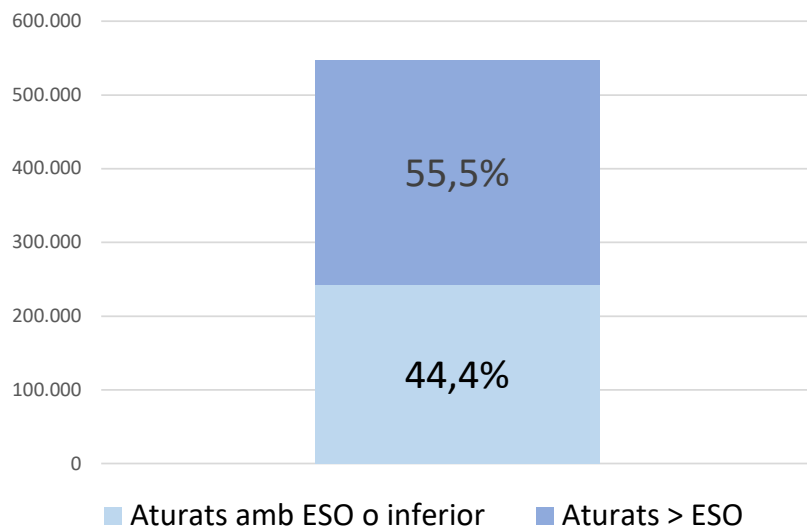
Font: EPA. Dades d'Espanya

A Catalunya:
 * 78% serveis (restauració, turisme, comerç, transports...)
 * 15% indústria
 * 5% construcció
 * 2% agricultura

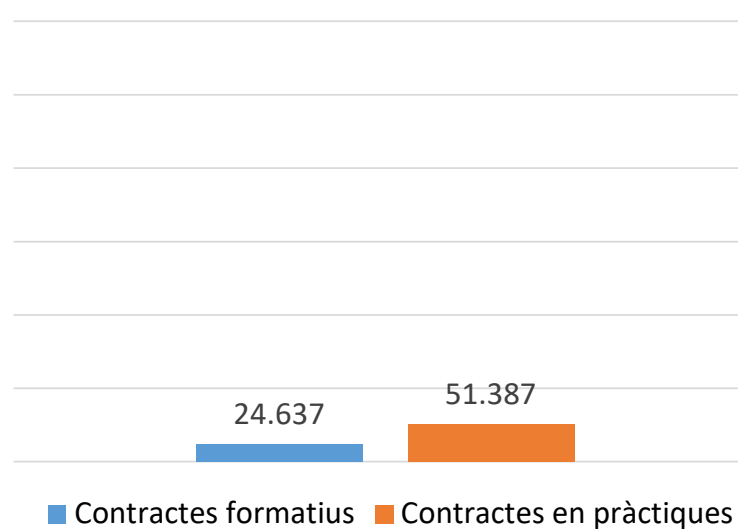

El sistema productiu no prioritza els contractes de formació i de pràctiques (any 2020) per facilitar l'ocupabilitat dels 547.000 joves 16-24 en atur

Joves aturats entre 16-24 anys a Espanya. Any 2020

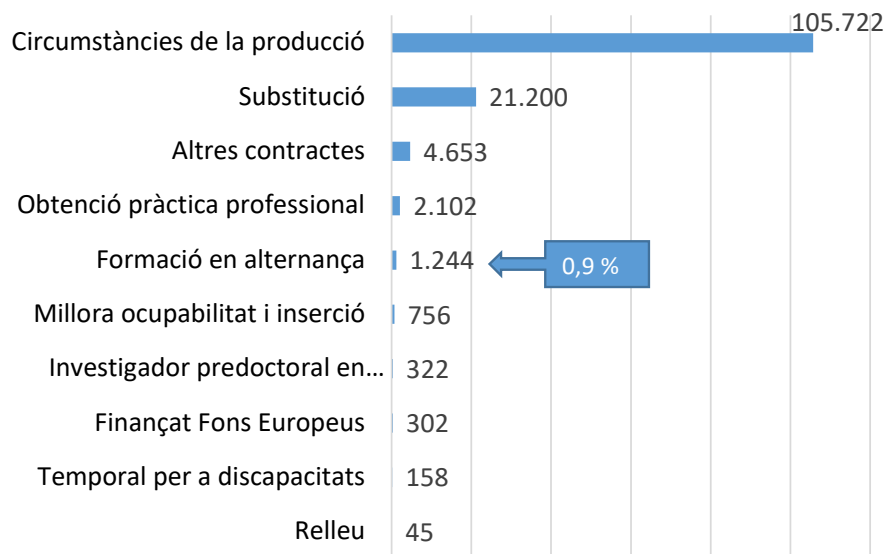

Joves aturats entre 16-24 anys a Espanya. Any 2020

Amb la recent reforma laboral persisteix la inèrcia empresarial a no facilitar que els joves compaginin formació i treball mitjançant el nou contracte de formació en alternança

Contractacions de joves <25 anys a Espanya. Gener 2023

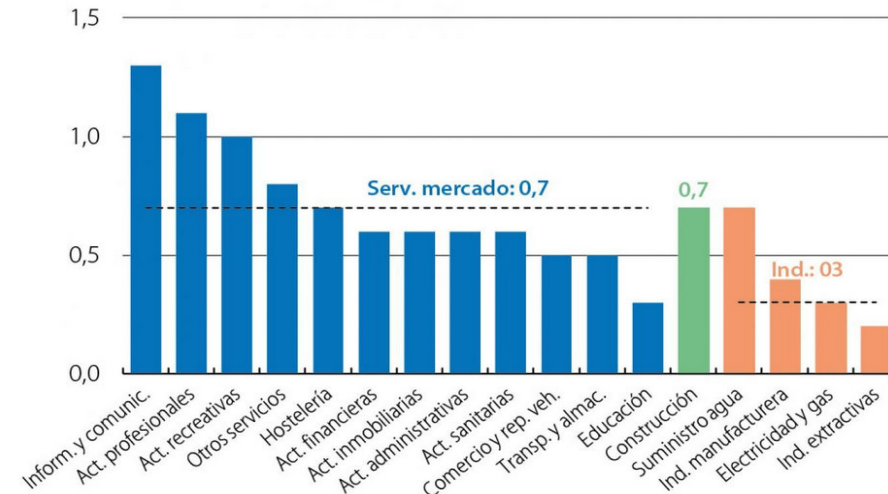

- Real Decret-Llei 32/2021
- Permet estudiar i treballar / Bonificat per les empreses
- Però inclou universitaris, FP i certificats professionalitat
- Durada mínima de 3 mesos i un màxim de 2 anys
- Persones entre 16 i 30 anys
- Límit d'edat no s'aplica per candidats amb discapacitat o per a col·lectius en situació d'exclusió social

Se necesitan soldadores, fontaneros y electricistas

Sobren secretàries, falten carnisseros

España: tasa de vacantes por sectores y actividades
(%)

Nota: Datos del 2T 2021.
Fuente: CaixaBank Research, a partir de datos de Eurostat.

Amazon no troba el personal adequat per als seus magatzems

La tecnològica necessita perfils que dominin la robòtica i la logística

España empieza a sufrir escasez de trabajadores pese a tener 3 millones de parados

Una de cada dos ofertas de empleo cualificado en España quedará desierta por falta de candidatos

La falta de titulados de FP puede dejar sin cubrir 100.000 empleos en los próximos ocho años

Conclusions obertes....

1. El sistema productiu, empresaris i sindicats poden fer quelcom més contra l'abandonament escolar prematur des del món del treball?

2. Tenim els instruments adequats de contractació per a una elevada taxa d'abandonament escolar i la realitat d'un teixit de micro-petites i petites empreses?

3. És assumible el cost social d'una taxa elevada d'abandonament que coexisteix amb les vacants laborals en oficis i perfils essencials?

4. Cal un co-lideratge del món educatiu, del món del treball i del món municipal per reduir un abandonament que pot augmentar si tornem a un cicle de creixement econòmic?

MOLTES GRÀCIES

